

Аңлатма язуы

Өстәмә белем бирү программасы башлангыч гомумбелем дәүләт стандартлары федераль компонентына, “2014-2020 нче елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы Дәүләт программасы”на, Минзөлә шәһәре “Гимназия” муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесенә белем бирү программасына нигезләнеп төзелде.

Программа 1-4 нче сыйныф укучылары белән *дәрестән тыш эшчәнлекне* оештыру өчен тәкъдим ителә.

Бу программада балаларның ижади активлыгын, аралашу әдәбе, актив шәхес рәвеше формалаштыруга зур игътибар бирелә. Программа информация киңлегендә ориентлаша, мөстәкыйль рәвештә яхшы юнәлешне сайлай, чишелеш кабул итә белә торган бала тәрбияләнүне максат итеп куя, татар халкының милли хәзинәләрен, жырлы- биюле уеннарын, йолаларын, гореф- гадәтләрен, традицияләрен яктырта.

Программаның максаты:

-кече яшьтәге укучыларда эстетик сәнгать рәвеше тәрбияләнү өчен уңышлы шартлар булдыру;
-балаларны, үз мөмкинлекләрен оста һәм урынлы файдалана белергә өйрәтү, тормышта югалмыйча мөстәкыйль яшәүче шәхес тәрбияләнү;

Дәрестән тыш эшчәнлек бурычлары:

- 1.Укучының шәхси мөмкинлекләрен чыңга ашыру һәм сәламәт яшәү рәвеше булдыру.
- 2.Укучыларда үзе теләгән эшчәнлектә уңай комфорт тудыру;
- 3.Укучыларда хезмәткә, сәнгатькә, милли культурага карата мөхәббәт тәрбияләнү;
- 4.Балаларда куркынычсыз тормыш һәм гигиена кагыйдәләрен үтәү белән кызыксыну формалаштыру.
- 5.Ата-аналарның балалар сәламәтлеге белән кызыксынуын булдыру;
6. Үз милли рухың, аңың, республикаң белән горурлык хисе тәрбияләнү;
- 7.Укучыларның дәрестән тыш вакытын кызыклы, файдалы итеп үткәргә ирешү;
- 8.Тәрбия үсешен системалы итеп алып бару;
- 9.Укучыларда информатсион үсеш булдыру;
- 10.Эшчәнлекне материал-техник база белән тулыландыру;
- 11.Милли үзәк формалаштыру.

Программаны тормышка ашыруның төп юнәлешләре:

- төрле очрақлар өчен куркынычсызлык инструктажлары уздыру;
- сәнгатьнең төрле төрләре (театр, концерт, әдәби кичәләр),экскурсияләр, төрле күргәзмәләр, укучыларның ижади эшләре оештыру һәм уздыру;
- елның төрле вакытларында саф һавада уйнау өчен хәрәкәтле уеннар оештырып уздыру;
- мәктәп, район, республика күләмендә үткәрелгән чараларда катнашу;
- мәктәптә балаларның санитар-гигиеник таләпләргә үтәве буенча эш;
- укучыларны тукландыруны оештыру;
- ата-аналар белән чаралар уздыру;
- юлларда балалар травматизмын кисәтү буенча чаралар уздыру;
- сәнгать эхелләре белән таныштыру.

Үз эшендә педагог балаларның сәламәтлек саклау, сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру, белемнәрнең максатчан үзләштерелүенә игътибар итәргә тиеш.

Шөгыйльләргә эчтәлеген әкияти, уенлы сюжетлар, персонажлар белән тулыландыру кирәк. Уеннар баланың физик үсешенә һәм психикасына уңай йогынты ясый. Ул кече яшьтән кешеләргә, үзгә, тормышны яратырга өйрәнсен. Шундый кешенең генә жаны һәм тәне сәламәт була.

Һәр шөгыйль балага канәгатьлек, жеңеллек, шатлык хисе алып килергә тиеш.

«Мәктәп сәхнәсе» программасы эшчәнлегенә көтелгән нәтижеләре

1. Укучыларның милли культура, театр, артистлар дөнъясы турында күп мәгълүмат белүе.
2. Сәхнә тормышында үзеңне иркен тоту күнекмәләренә төшенүен.
3. Укучыларның сыйныф, мәктәп күләмендә узган чараларда актив катнашуы.
4. Сыйныфның инсценировкалы тамашаларда чыгыш ясавы.
5. Үз туган ягыңның сәнгать кешеләре турында тулы мәгълүмат алу.
6. Практика белән теорияне кушып, тулыландыра алу мөмкинлеге булу.
7. Гаилә белән мәктәп арасында жылы мөнәсәбәт тудыру.

Шәхси нәтижеләр:	Метапредмет нәтижеләр
<p>Укучыда формалашчак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - туган ил, халкың һәм тарих өчен горурлык хисе кичерү; үзеңнең милли һәм этник яктан кая керүеңне аңлап, рухи кыйммәтләр булдыру; - дөнъяга, аның табигать, халык, мәдәният, дин бергәлегенә карата тулы, социаль юнәлештәге караш формалаштыру; - башка фикерләргә дә хөрмәт белән карарга өйрәнү; - башкаларның хис – тойгыларын аңлау, борчылу, кайгы – шатлыгын уртаклашу; - үзең өчен җавплылык хисе һәм мөстәкыйллекне үстерү; - өлкәннәр һәм яшьтәшләр белән төрле социаль ситуацияләрдә хезмәттәшлек итү күнекмәләрен үстерү; <p>Укучы формалашу өчен мөмкинлек алачак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бәхәсле ситуацияләрдән чыгу юлын табу сәләтен булдыру; - куркынычсыз, сәламәт яшәү рәвеше алып бару, - материал һәм рухи кыйммәтләргә сакчыл караш формалаштыру 	<p>Танып -белү УУГ</p> <p>Укучы өйрәнәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - укытучы ярдәмендә уку эшчәнлегенә максатын билгеләү һәм формалаштыру; - укытучы тәкъдим иткән план буенча эшләргә өйрәнү; - текстны (хикәя, шигырь, әкиятне) сәнгатьле итеп уку; - текстны сәнгатьле итеп укыгач, сорауларга җавап бирү; - укытучының сорауларына җавап бирә, тиешле мәгълүматны таба белү; - информация табу өчен төрле эзләр төрләре, жыю, эшкәртү, анализ, оештыру, тапшыру куллану; <p>Укучы өйрәнү мөмкинлеге алачак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предметларны чагыштыра, охшаш һәм аермалы якларын билгели белү; - укылган яки тыңланган зур булмаган текстның эчтәлеген кыскартып яки, тулыландырып сөйли белү; итә белү (линейка, карандаш, бетергеч...) һәм өстәмә чаралар (информацион һәм коммуникацион технологияләр, белешмә әдәбият һ.б.) куллана белү; - эш сыйфатына бәя бирә белү; - уңышсызлыкларның сәбәбен аңлай һәм ул ситуациядән чыгу юлларын таба белү. <p>Коммуникатив уку гамәлләре</p> <p>Укучы өйрәнәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аралашу һәм хезмәттәшлек итү; - бергә утырган иптәшен белән бергә эшләр: эшләргә килешеп үзара бүлешү, үз эшене кеше ярдәменнән башка башкару, бер-беренә башкарган эшнә тикшерә белү;

	<p>-эшләрне чылбырлап башкару; --төрле фикерләр арасындагы аерманы ишетеп аңлау һәм килешү.</p> <p>Укучы өйрәнү мөмкинлеге алачак:</p> <p>- уртак эшчәнлеккә һәм гомуми чишелешкә килү; - күршеннең нәрсәне белүен һәм күрүен, нәрсәне белмәвен һәм күрмәвен исәпкә алып, аңлаешлы сөйләм төзәргә сораулар бирү; - күршеннең эш-гамәлләрен контрольгә алу; - сөйләмнең диалог формасын үзләштерү</p> <p>Бәя һәм үзбәя бирү (Регулятив):</p> <p>гамәлләре</p> <p>Укучы өйрәнәчәк:</p> <p>-бер үк сорауга төрлечә җавап бирү мөмкин икәнлеген аңлау; -үз фикереңне дәлилләү, -үз анализ һәм үзбәя булдыру.</p> <p>Укучы өйрәнү мөмкинлеге алачак:</p> <p>1) эшчәнлек өчен эш урынын эзерләү; 2) укытучы ярдәме белән уку проблемасын табу һәм формалаштыру; 3) укытучы ярдәме белән эшне планлаштырырга өйрәнү; 4) укытучы ярдәмендә эшнең дөреслеген тикшерү;</p>
--	--

Эш формалары: жанлы әңгәмәләр, әдәби әсәр уку, сәхнәләштерү, курчак театры оештыру, мәктәп һәм шәһәр музейларында дәресләр үткәрү, эзләнү-тикшеренү эшләре башкару, Интернет материаллары белән танышу, китапчыклар ясау, проектлар эшләү, бәйрәмнәр оештыру, театрда булу, сәхнә әсәрләре карау, татар халкының җырларын, күмәк биюләрен, уеннарын өйрәнү, китапханә эшендә, китаплар ремонтлауда катнашу, белем-күнекмәләргә брейн-ринг, Йолдыз сәгатә кебек интеллектуаль уеннарда тикшерү, анкеталар үткәрү аша диагностика үткәрү.

Программаны тормышка ашыру вакыты: 2 ел, 1-4 сыйныф укучыларына исәпләнгән.

Программа күләме:

1 нче уку елы: 144 сәгать.

2 нче уку елы: 144 сәгать.

Укучыларның яше: 7-11 яшь.

Программа эчтәлегә

Бүлек исеме	Эчтәлек	Сәг саны
Без – яшь артистлар.	Укучыларның сәнгатьле сөйләм күнекмәләрен үстөрү. Сәхнә серләренә өйрәнү. Киенү-бизәнү осталыгы	100

	<p>турында сөйләшү, кассетадан чыгышлар карау.</p> <p>Индивидуаль рәвештә жырлар, биоләр өйрәнү. Киёмнәр эзерләү. Сәхнә серләренә өйрәнү. Кечкенә күләмле сәхнә эсәрләре өстендә эшләү. Аларны башкару осталыгы, рольләрне башкару, костюмнарны дәрес сайлау серләренә өйрәнү. Балалар өчен язылган жырлар тыңлау (кассета, караокедан). Иң матур жырларны өйрәнү, сәхнәдә башкарырга (аерым, күмәк) эзерләнү. Жырга карата киёмнәр сайлау</p>	
Татар халык авыз ижаты	<p>Татар халык ижатының жанрлары белән таныштыру. Татар халык ижатының үзенчәлекләрен билгеләү. Индивидуаль рәвештә жырлар, биоләр өйрәнү. Киёмнәр эзерләү. Сәнгатьле сөйләү өстендә эшләү. Телнең сөйләү үзенчәлеген өйрәнү.</p>	28
Сәхнә уеннары 24	<p>Татар халкының сәхнә уеннары, такмак, такмаза, тел шомарткычлар турында мәгълумат бирү. Сәхнә өчен куелган уеннарны өйрәнү, сәхнәдә кую.</p> <p>Балаларны парлы, күмәк биоләргә өйрәтү (бию элементларын кабатлау, көйгә басу, киёмнәр эзерләү). Бәйрәмнәрдә чыгыш ясау.</p>	24
Яңа ел бәйрәменә театр-тамаша	<p>Яңа ел бәйрәменә эзерлек эшләре алып бару, киёмнәр эзерләү.</p> <p>“Яңа ел тамашасы” әкият-пьесаның эчтәлеген белән танышу. Рольләргә бүлөп уку.</p> <p>Спектакльне кабатлау. Музыка. Декорация. Киёмнәр эзерләү. Яңа ел бәйрәмендә театр-тамашаны кую.</p>	30
Спорт – сәламәтлек ул	<p>Кызыклы спорт уеннары өйрәтү, күңелле ярыш-эстафета оештыру. Ярыш өчен киёмнәр, эмблема эзерләү.</p> <p>Спорт уеннары барышында тәнәфесләр вакытында катнашу өчен биючеләр эзерләү. (Кечкенә һәм өлкән группаларга бүлөп.)</p>	20
Г.Тукайның сәхнә эсәрләре	<p>Г.Тукайның сәхнә эсәрләрен өйрәнү, аның язу стилинә игътибарны юнәлтү. Эсәрләре аша әдәбияткә мөһаббәт тәрбияләү</p>	20
А.Алишның эсәрләре	<p>А.Алишның сәхнә эсәрләрен өйрәнү, аның язу стилинә игътибарны юнәлтү. Эсәрләре аша әдәбияткә мөһаббәт тәрбияләү</p>	12
Туган ягым – яшел бишек	<p>Бүгенге көндә экологик проблема һәм аның әһәмияте. Табиғатне саклауга өлеш кертү: тирә-юньнең чисталыгын саклау, агачлар утырту, чышмәләрне чистарту, кошларга, жәнлекләргә карата мөһабәтле булырга кирәклеген төшендерү.</p> <p>Экологик темага кичә үткәрү. “Кошларны танысыңмы? дип исемләнгән музыкаль театр-тамаша өйрәнү, чыгыш ясау Туган як, жир турында язучылар язган эсәрләренә уку, фикер алышу. Татарстан гимны, дәүләт</p>	6

	символлары белән таныштыру. «Мин яши торган урам, йорт». Үзең яшәгән йортың турында сөйләү. Авыл бәйрәмнәре, урам җыеннары белән таныштыру.	
Театр тарихыннан	Беренче барлыкка килгән театрлар тарихы белән танышу. Күрсәтелгән сәхнә әсәрләре, афишалар, куелган урыннары, вакыты белән таныштыру. Беренче театр артистлары. Портретларын, слайдлар карау. Г.Камал “Беренче театр” әсәрен карау. Фикер алышу.	8
Милли йолалар һәм бәйрәмнәр	Халкыбызның гореф-гадәтләре, аларның милли үзенчәлекләре. Каз өмәсе. Орчык өмәсе. Өй күтәрү өмәсе. Табиғат һәм без. Туган шәһәрбез- Мамадыш төбәгеннән чыккан данлыклы кешеләр тормышы белән танышу. Милли бәйрәм -Сабан туге. Сабан туге уеннары, җырлар, биоләр башкару. Милли йола“Каз өмәсе- авыл бизәге”. Слайдлар карау. . Җырлы-биюле уеннар өйрәнү.	40
Барлығы		288

Тематик планлаштыру

1 нче уку елы

№	Бүлек исеме. Тема	Сәг. сан ы	Эшчәнлек төре
1-2	Без – яшь артистлар-40 с. Театр сәнгате турында төшенчә.	4	Курсның бурычлары, дәрестән тыш эшчәнлек белән таныштыру.
3-6	Сәнгатьле сөйләм күнекмәләрен үстерү.	8	Укучыларны туплау. Түгәрәкнең эш планы белән таныштыру. Инструктаж үткәрү.
7-8	Сәхнә серләренә өйрәнү.	4	Видеоязмалар карау.
9-10	Киенү-бизәнү осталыгы.	4	Декорациянең роле турында әңгәмә
11-12	Әкиятләрдән өзекләр сәхнәләштерү. Йомры икмәк	4	Укучыларның иҗади эшләре.
13-14	Әкиятләрдән өзекләр сәхнәләштерү. Шалкан.	4	.Әкиятне экраннан карау
15-16	Әкиятләрдән өзекләр сәхнәләштерү. Шалкан	4	Рольләргә бүлешү
17-18	Саф һавада уеннар	4	Хәрәкәтле уеннар өйрәнү
19-20	Әкиятләрдән өзекләр сәхнәләштерү.	4	Укучыларның иҗади эшләре.
21-22	Татар халык авыз иҗаты-14 с. Татар халык иҗаты.	4	Җырлар тыңлау
23-24	Татар халык җыры өйрәнү. Эпипә.	4	Татар халык җыры өйрәнү.
25-26-27	Татар халык биюе элементлары. (малайлар өчен). Татар халык биюе элементлары (кызлар	6	Татар халык биюе өйрәнү.

	өчен).		
28	Яңа ел бәйрәменә театр-тамаша-16 с. “Яңа ел тамашасы” әкият-пьесаның эчтәлегә белән танышу.Әкиятне сәхнәләштерү.	2	Рольләргә бүлеп уку. Сценарийны кабатлау
29	Хәрәкәтләр.Музыка.	2	Сценарийны кабатлау.
30	“Кыш бабайда кунакта” әкият-кичәгә әзерләнү. Әкият-кичә.	2	Әкиятне күрсәтү
31	Контроль кисем	2	Биремнәрне үтәү.
32	Кышкы урманга сәяхәт	2	Чаңгыда йөрү
33	Саф һавада эстафеталар.	2	Хәрәкәтле уеннар өйрәнү
34	Саф һавада уеннар/ Шәһәрнең музыка мәктәбенә экскурсия.	2	Музыка мәктәбе белән танышу. Хәрәкәтле уеннар өйрәнү
35	Шәһәрнең туган як музеена экскурсия.Табышмаклар кичәсе	2	Музей белән танышу.Табышмаклар эйтү
36-37	Сәхнә уеннары- 10 с. Такмак, такмаза, тел шомарткычлар.	4	Такмак, такмаза, тел шомарткычлар белән танышу.
38-40	Габдулла Тукай әкиятләре һәм шигырьләрен сәхнәләштерү	6	Әкиятләрне һәм шигырьләрне сәхнәләштерү
41-42	Сәхнә уеннары-14 с. Парлы бию элементлары. “Су юлында”.	4	Хәрәкәтләрне өйрәнү
43-45	Күмәк заманча бию элементлары. Зонтиклар биюе.	6	Хәрәкәтләрне өйрәнү
46-47	Күмәк заманча бию. Зонтиклар биюе)	4	Чыгыш ясау
48	Спорт – сәламәтлек ул- 12с. Житезлеккә уеннар	2	Житезлеккә уеннар өйрәнү.
49	Ярыш-эстафетага әзерләнү.	2	Эмблема. Киёмнәр әзерләү
50-51	Саф һавада уеннар	4	
52-53	Ярыш-эстафета.	4	Ярыш оештыру
54-55	А.Алишның әсәрләре- 12 с. А.Алишның “Сертотмас үрдәк” театр-тамаша.	4	А.Алишның “Сертотмас үрдәк” театр-тамашаның эчтәлегә белән танышу
56-58	А.Алишның “Сертотмас үрдәк” театр-тамаша.	6	Рольләргә бүлеп уку.Сәхнәләштерү.
59	Язын минем туган шәһәрәм	2	Экскурсия оештыру
60-64	Г.Тукайның сәхнә әсәрләре-20 с. Г.Тукай әкиятләре сәхнәдә	10	Г.Тукай әкиятләрен сәхнәләштерү ”Су анасы”
65-69	Г.Тукай әкиятләре сәхнәдә	10	Рольләргә бүлеп уку, сәхнәләштерү.
70	Туган ягым – яшел бишек- 6 с. Табигатькә экскурсия.	2	Чишмәләрне чистарту
71	Арадаш аттестация	2	Белемнәрне тикшерү
72	Минзәлә драмтеатры белән танышу.	2	Экскурсия

Барлыгы		144	
ы		сэг.	

Көтелгән нәтижә:

- укучыларда драма эсәрләренә карата мөхәббәт тәрбияләү;
- татар халык авыз ижатының жанр төрлелеге белән таныштыру;
- сәхнәдә үз-үзеңне дәрәс, иркен тоту, аралашу әдәбенә өйрәнү;
- сөйләм телен үстерү;
- алдагы уку елына бурыч һәм максатларны билгеләү.

Тематик планлаштыру
2 нче уку елы

№	Бүлек исеме.Тема	Сэг.саны	Эшчәнлек төре
1-2	Милли йолалар һәм бэйрәмнәр 40 с. Бэйрәмнәр бэйрәме. Белем, гыйлем көне.Белем турында шигырьләр уку, тыңлау.	4	Түгәрәкнең эшчәнлегенә белән таныштыру. Инструктаж үткөрү.Өлеге уку елына куелган максат, бурычлар белән таныштыру
3-6	Сөмбелә бэйрәме.	8	Көзгә балга шигырьләр өйрәнү
7-8	Уңыш бэйрәме.	4	Көзгә балны сәхнәләштерү.
9-10	Өлкәннәр бэйрәме.	4	“Минем әбием” сәхнәләштерү.
11-12	Өлкәннәр бэйрәме.	4	Әнием жырлары. Жырлар тыңлау
13-14	Дини бэйрәмнәр. Рамазан ае мөбарәкбад.	4	Дини бэйрәмнәр белән танышу
15-16	Әкият бездә кунакта.	4	Татар халык әкиятләрен сәхнәләштерү.
17-18	Татар халкының милли уен кораллары..	4	Жырлар тыңлау, уен коралларын ачыклау.
19	Милли йола – Нардуган.	2	Сайравычлар белән танышу.
20	Киём – кешенең йөзе.	2	Милли киёмнәр белән танышу.
21	Без – яшь аристар- 20 с. “Тавык, Тычкан һәм Көртлек” әкиятенә	2	Рольләренә бүлешү
22-23	“Тавык, Тычкан һәм Көртлек” әкиятенә	4	Әкиятне сәхнәләштерү
24	Милли бэйрәмнәр, музыкаль эсәрләр.	2	Музыка тыңлау
25	«Уз уеныбыз».	2	Ижади эшләү. Төркемгә бүленеп уеннар уйлау һәм аны тәкъдим итү.
26	“Әйтем сүзнең бизәгә, мәкаль-сүзнең жиләгә”.	2	Мәкаль һәм әйтемнәр әйтешү, мәгънәләрен аңлату
27-29	“Төлкә һәм бүре” әкиятен сәхнәләштерү.	6	Әкиятне сәхнәләштерү
30	Бэйрәм өчен	2	Жырлы – биюле уеннар уйнау.
31-32	Яңа ел бэйрәменә театр-	4	Яңа ел тамашасына әзерләнү

	тамаша-14 с. Яна ел – иминлек алып килсен.		
33	Контроль кисем	2	
34-35	Яна ел – иминлек алып килсен.	4	Яна ел тамашасына эзерләнү
36-37	Яна ел – иминлек алып килсен.	4	Яна ел тамашасына эзерләнү
38	Спорт – сәламәтлек ул- 8 с. Житезлеккә уеннар	2	Житезлеккә уеннар өйрәнү.
39	Саф һавада уеннар. Ярыш-эстафетага эзерләнү.	2	Эмблема. Киёмнәр эзерләү
40	Саф һавада уеннар	2	Саф һавада уеннар уйнау
41	Ярыш-эстафета.	2	Ярыш оештыру
42	Театр тарихыннан-8 с. Беренче барлыкка килгән театрлар тарихы	2	Күрсәтелгән сәхнә әсәрләре, афишалар, куелган урыннары, вакыты белән танышу
43	Беренче театр артистлары.	2	Портретларын, слайдлар карау.
44	Г.Камал “Беренче театр” әсәрен карау.	2	Фикер алышу.
45	Казандагы театрлар торышы, тормышы..	2	Фильм карау
46-48	Без – яшь аристар- 40 с. Э.Шәрифиллина“Дустың булмаса- эзлә”	6	Сценарийне өйрәнә башлау.
49-51	Э.Шәрифиллина “Дустың булмаса- эзлә”	6	Сценариене кабатлау, хәрәкәтләр, биоләр кую
52-54	Костюмнар эзерләү	6	Сценариене кабатлау, хәрәкәтләр, биоләр кую
55-57	Сценариене кабатлау, хәрәкәтләр, биоләр кую	6	
58-62	Гаилә бәйрәмнәре.	10	Мини әсәрне сәхнәләштерү.
63-65	Гаилә бәйрәмнәре.	6	Мини әсәрне сәхнәләштерү.
66	Татар халык авыз ижаты 14 с. Мәсәлләр	2	Мәсәлләр уку
67-68	Тапкырлар сандыгы.	4	Табышмаклар әйтү,
69-70	Мәкальләр әйтешү	4	Мәкальләр әйтешү
71	Арадаш аттестация	2	
72	Музыкаль кунакханә.	2	“Көйне таны “ унын уйнау. Кечкенә сәхнә әсәрләрен уйнау
Барлығы		144 сәг.	

Көтелгән нәтижә:

- сәхнәдә үзене иркен тоту, фикереңне өздерең әйтү формалаша;
- музыкаль әсәрләргә башкару осталыгының үсүе;
- татар халык авыз ижатының жанр төрлелегә белән танышып бару;
- Туган якка карата мәхәббәт тәрбияләү, жырлар, шигъри әсәрләргә өйрәнү;
- театр тарихын белү, беренче театр әсәрләргә белән танышу;

Материаль-техник тулыландыру:

- төрле төрдәгә бәйгә, ярышлар өчен оптималь мөмкинлекләр булдыру;
- укучыларның ижади эшләргә өчен жирлек тудыру;
- аудиоматериал һәм видеотехника;

- компьютер;
 - телевизор;
 - проектор,экран һәм башкалар;
 - **Кулланма әдәбият**
1. “Әдәбият белеменә кереш” 1998 ел
 2. Татар халык әкиятләре. 1997 ел
 3. “Тәрбия” газетасы.2009 ел, №4
 4. “Ачык дәрәс” газетасы. 2010 ел, №5
 5. “Жырлыык әле” жыр китабы. 1997 ел
 6. Х. Халиков “Зиһен ачыкчылары” 2001 ел
 7. “Мәктәп сәхнәсе” китабы.
 8. Табышмаклар, тизәйткечләр, тел шомарткычлар. 1997 ел
 9. “Көмеш кыңгырау”, “Сабантуй” газеталары.
 10. Гомәр Бәширов “Туган ягым – яшел бишек”. 1986 ел
 11. “Әдәпләлек дәрәсләре”.
 12. Татар халык уеннары. Татар халык биюләре. 1997 ел

Куллану өчен әдәбият.

1. *Жәләлиева Ш.Ш.* Татар халык педагогикасы. Дәрәсләк-хрестоматия – К:Мәгариф, 1997.
2. *Нигъмәтов Ж.Г.* Этнопедагогика: халыкчанлык һәм гуманитарлык. Югары һәм махсус уку йортлары өчен уку ярдәмлеге. - К:Мәгариф, 2002.
3. Воспитание подрастающего поколения: идеалы, өенности, ориентиры. Материалы I Республиканского семинара-совещания классных руководителей. – К:РИЦ «Школа», 2004.
4. *Хужиахматов Ә.Н.* Тәрбия – мәңгелек фәлсәфә: Югары һәм махсус уку йортлары өчен педагогикадан уку ярдәмлеге. - К:Мәгариф, 2001.
5. Гаиләм язмышы – илем язмышы: Творческие работы учащихся Республиканского конкурса сочинений, посвященного Году семьи. – К: РИЦ “Школа”, 2008.
6. Көч һәм рух тамырлары. Әдәпләлек дәрәсләре. 1-3 нче сыйныфлар өчен хрестоматия. - К:Мәгариф, 2000.
7. *Галимәрдәнова Р.Н.* Татар теле һәм әдәбияты дәрәсләрендә экологик тәрбия бирү (Рус һәм татар мәктәпләренә татар теле һәм әдәбияты укытучылары өчен): - К: “Гыйлем”, 2009.
8. *Исмәгыйлова С.Г., Исмәгыйлова Ф.М.* Тәрбия хәзинәләре. – Чаллы, “КАМАЗ”, 1992.
9. *Закирова К.В., Кадыйрова Р.Ә.* Әхлак нигезе – матур гадәт (Гаиләдә һәм балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбияләү): Методик кулланма. - К:Мәгариф, 2004.
10. Мензелинский край: история и современность /Сост. Ю.Ю.Юсупов, М.Н.Сафиуллин. - К.: ООО «Интер-Графика», 2006.
11. *Сабитов Габделхәй* Урман кызы: Хикәяләр һәм пьеса. – К:Тат.кит.нәш., 1991.
12. *Сабитов Габделхәй*Кайнар туфрак: Хикәяләр. – К:Тат.кит.нәш., 2001.
13. *Сабитов Габделхәй*Ай сукмагы: Хикәяләр, пьесалар. – К:Тат.кит.нәш., 2010.
14. *Шабәев Марс* Гөрләвек: Шигырьләр, әкиятләр. - К:Тат.кит.нәш., 2001.
15. *Гәрәй Рәшит.* Синдә калам: Шигырьләр. - К:Тат.кит.нәш., 1981.
16. *Гәрәй Рәшит.*Көнбагышлар чәчәктә: Шигырьләр. - К:Тат.кит.нәш., 1987.
17. *Гәрәй Рәшит.*Буразналар: Шигырьләр. - К:Тат.кит.нәш., 2007.
18. *Зәйнашева Гөлшат.* Әбиемне яратам. - К:Тат.кит.нәш., 1997.
19. “Мәйдан” журналы. –К:ААЖ “Идел – Пресс”, 2006. - №12.
20. “Аргамак” журналы. – Чаллы: “Аргамак”, 1999. - №3.
21. “Мәйдан” журналы. – К: “Идел-Пресс”, 2003. - №6.

22. “Бәхет биргән жирем – Татарстан”, әхлак дәресе, Р.Әхмәтжанова, “Мәгариф”, 2012 ел, 8 нче сан, 91 бит.
23. Универсиада дәресе http://kazan2013.ru/ru/education_lesson_method
24. Татарстан Республикасының символлары http://kitaphane.tatarstan.ru/rus/state_symbols.htm
25. Казанның 1000 еллыгы http://kitaphane.tatarstan.ru/1000_Kazan.htm
26. Милли киёмнәр. <http://tt.wikibooks.org/wiki>
27. Wikibooks:Аш-су серләре.Викикитап; <http://tatar.com.ru/ash.php>
28. Wikibooks:Әкиятләркитабы.Викикитап.
29. Татар исемнәре. <http://tatar.com.ru/names.php>
Татар электрон китапханәсе. <http://kitap.net.ru/>

Календарь- тематик планлаштыру
1 нче сыйныф

№	Бүлек исеме. Тема	Сәг. сан ы	Эшчәнлек төре	Дата	По факту
1-2	Без – яшь артистлар-40. Театр сәнгате турында төшенчә.	4	Курсның бурычлары, дәрестән тыш эшчәнлек белән таныштыру.	2.09 7.09	
3-6	Сәнгатьле сөйләм күнекмәләрен үстерү.	8	Укучыларны туплау. Түгәрәкнең эш планы белән таныштыру. Инструктаж үткәру.	9.09 14.09 16.09 21.09	
7-8	Сәхнә серләренә өйрәнү.	4	Видеоязмалар карау.	23.09 28.09	
9-10	Киенү-бизәнү осталыгы.	4	Декорациянең роле турында әңгәмә	30.09 5.10	
11-12	Әкиятләрдән өзекләр сәхнәләштерү. Йомры икмәк	4	Укучыларның ижади эшләре.	7.10 12.10	
13-14	Әкиятләрдән өзекләр сәхнәләштерү. Шалкан.	4	.Әкиятне экраннан карау	14.10 19.10	
15-16	Әкиятләрдән өзекләр сәхнәләштерү. Шалкан	4	Рольләргә бүлешү	21.10 26.10	
17-18	Саф һавада уеннар	4	Хәрәкәтле уеннар өйрәнү	28.10 2.11	
19-20	Әкиятләрдән өзекләр сәхнәләштерү.	4	Укучыларның ижади эшләре.	4.11 9.11	
21-22	Татар халык авыз ижаты-14 Татар халык ижаты.	4	Жырлар тыңлау	11.11 16.11	
23-24	Татар халык жыры өйрәнү. Әпипә.	4	Татар халык жыры өйрәнү.	18.11 23.11	
25-26-27	Татар халык бие элементлары. (малайлар өчен). Татар халык бие элементлары (кызлар өчен).	6	Татар халык бие өйрәнү.	25.11 30.11 2.12	
28	Яна ел бәйрәменә театр-тамаша-16.	2	Рольләргә бүлеп уку. Сценарийны кабатлау	7.12	

	“Яңа ел тамашасы” әкият-пьесаның эчтәлегә белән танышу.Әкиятне сәхнәләштерү.				
29	Хәрәкәтләр.Музыка.	2	Сценарийны кабатлау.	9.12	
30	“Кыш бабайда кунакта” әкият-кичәгә әзерләнү. Әкият-кичә.	2	Әкиятне күрсәтү	14.12	
31	Контроль кисем	2	Биремнәрне үтәү.	16.12	
32	Кышкы урманга сәяхәт	2	Чаңгыда йөрү	21.12	
33	Саф һавада эстафеталар.	2	Хәрәкәтле уеннар өйрәнү	23.12	
34	Саф һавада уеннар/ Шәһәрнең музыка мәктәбенә экскурсия.	2	Музыка мәктәбе белән танышу. Хәрәкәтле уеннар өйрәнү	28.12	
35	Шәһәрнең туган як музеена экскурсия.Табышмаклар кичәсе	2	Музей белән танышу.Табышмаклар эйтү	30.12	
36-37	Сәхнә уеннары-10 Такмак, такмаза, тел шомарткычлар.	4	Такмак, такмаза, тел шомарткычлар белән танышу.	11.01 13.01	
38-40	Габдулла Тукай әкиятләре һәм шигырьләрен сәхнәләштерү	6	Әкиятләрне һәм шигырьләрне сәхнәләштерү	18.01 20.01 25.01	
41-42	Сәхнә уеннары-14 Парлы бию элементлары. “Суюлында”.	4	Хәрәкәтләрне өйрәнү	27.01 1.02	
43-45	Күмәк заманча бию элементлары. Зонтиклар биеүе.	6	Хәрәкәтләрне өйрәнү	8.02 10.02 15.02	
46-47	Күмәк заманча бию. Зонтиклар биеүе)	4	Чыгыш ясау	17.02 22.02	
48	Спорт – сәламәтлек ул-10 Житезлеккә уеннар	2	Житезлеккә уеннар өйрәнү.	24.02	
49	Ярыш-эстафетага әзерләнү.	2	Эмблема. Киёмнәр әзерләү	1.03	
50-51	Саф һавада уеннар	4		3.03 10.03	
52-53	Ярыш-эстафета.	4	Ярыш оештыру	15.03 17.03	
54-55	А.Алишның әсәрләре- 12 с. А.Алишның “Сертотмас үрдәк” театр-тамаша.	4	А.Алишның “Сертотмас үрдәк” театр-тамашаның эчтәлегә белән танышу	22.03 24.03	
56-58	А.Алишның “Сертотмас үрдәк” театр-тамаша.	6	Рольләргә бүлеп уку.Сәхнәләштерү.	29.03 31.03 5.04	
59	Язын минем туган шәһәрәм	2	Экскурсия оештыру	5.04	
60-64	Г.Тукайның сәхнә әсәрләре-20 Г.Тукай әкиятләре сәхнәдә	10	Г.Тукай әкиятләрен сәхнәләштерү ”Су	7.04 12.04	

			анасы”	14.04 19.04 21.04	
65- 69	Г.Тукай әкиятләре сәхнәдә	10	Рольләргә бүлеп уку, сәхнәләштерү.	26.04 28.04 5.05 10.05 17.05	
70	Туган ягым – яшел бишек-6 с. Табигатькә экскурсия.	2	Чишмәләрне чистарту	19.05	
71	Арадаш аттестация	2	Белемнәрне тикшерү	24.05	
72	Минзәлә драмтеатры белән танышу.	2	Экскурсия	26.05	
Барлыг ы		144 сәг.			